

På Høyden får pris

Universitetet i Bergens nyhetsavis På Høyden får ViS-prisen fra Vitenskapsakademiet i Stavanger for avisens journalistiske dekning av vesentlige forskningspolitiske og forskningsetiske spørsmål.

I begrunnelsen heter det:

«Universitetsavisen På Høyden fikk innført Redaktørplakaten i 2012, og har benyttet den redaksjonelle friheten som fulgte av dette til å reise viktige forskningspolitiske spørsmål i tråd med journalistikkens krav til kritikk og samfunnsrelevans og forskningens tradisjoner for meningsbrytning. Derved har På Høyden vært med å utvikle en ny tradisjon for uavhengige universitetsaviser og bidratt til fri debatt i og rundt universitetsmiljøet om avgjørende forskningsetiske spørsmål i tilknytning til finansiering av norsk forskning og i tilknytning til vilkårene for landets forskningspersonale.» Vitenskapsakademiet trekker spesielt frem På Høydens dekning av Statoils finansiering av norsk forskning.

– Vi er litt overveldet over å ha fått denne prisen. Vi synes det er veldig gøy at en liten redaksjon som vår får pris i selskap med medier som Aftenposten, NRK P2 og Morgenbladet, sier ansvarlig redaktør Dag Hellesund i På Høyden.

Han forteller at uavhengige universitetsaviser er et nokså nytt fenomen i Norge, som ble innført da Uniforum

ved Universitetet i Oslo fikk redaktørplakat i 2005. Hellesund sier at det er positivt for hele forskningsnorge at man får uavhengige journalistiske vurderinger på stoffet som blir skrevet.

– Vi ser på prisen som en anerkjennelse av alle uavhengige medier ved universiteter og høyskoler, sier Hellesund.

Prisen er på 50 000 kroner og blir delt ut 17. juni i Arkeologisk museum, Stavanger. På Høyden vil bruke prispengene på en videreutvikling av journalistikken.

Hviter ikke

Whitening-tannpastaer du får kjøpt i butikk i Norge inneholder små mengder slipemidler. Mengden er for liten til å ha noen blekende effekt av betydning for tennene, skriver forskning.no.

– Tannpastaene med såkalt whitening-effekt gir deg ikke hvitere tenner, forteller førsteamanuensis Vibeke Kjærheim, ved Institutt for klinisk odontologi ved Universitetet i Oslo (UiO)– Dessverre finnes det ingen mirakelmidler i tannpastaen, kanskje bortsett fra fluor, og fluor finner du like mye av i alle tannpastaene.

– Alle som ikke har et spesielt problem, kan trygt kjøpe en helt enkel tannpasta. Kjøp gjerne den billigste, sier førsteamanuensis Vibeke Kjærheim.

Et enkelt råd: Velg den du liker best, eller den som koster minst.

Er du storbruker av kaffe, te, rødvin eller tobakk, kan slipemiddelet i whitening-tannpastaer fjerne noe av misfargingen du får på tennene.

Noen whitening-tannpastaer inneholder også optiske hvitemidler, av noen produsenter kalt 3D-effekt. Disse gjør ikke tennene hvitere, men de kan gi et optisk inntrykk av at tennene ser litt hvitere ut.

– Men effekten er marginal, sier Kjærheim.

Professor Anne Skaare ved UiO karakteriserer mye av innholdet i dagens tannpastaer som kosmetikk uten virkning.

– Skal tennene dine bli hvitere, må det kraftigere lut til enn den du finner i tannpastaene, bekrefter hun.

Da må du bruke hydrogenperoksid eller karbamidperoksid i høyere konsentrasjoner enn det som er tillatt å bruke i norske tannpastaer. For å få hvitere tenner, må du altså få utført tannbleking.

Når forskning.no henvender seg til Colgate for å høre hva de svarer på synspunktene til forskerne ved UiO, viser Colgate til at alle selskapets påstander gjennomgår en grundig evaluering for å sikre at de er riktige.

– I Norge markedsfører vi flere whitening-tannkremer som inneholder et spesielt rensende silica-basert slipesystem, som effektivt fjerner flekker på overflaten av tennene. Disse hvithetsfordelene er støttet av kliniske studier som følger globale standarder og strenge vitenskapelige metoder, skriver Ole-Marthin Hexeberg, markedsjef i Colgate Palmolive Norge.

– Våre kliniske studier er gjennomført av ledende eksperter og godkjent av flere vitenskapelige og akademiske institusjoner, legger han til

I utlandet kan du få kjøpt slipetannpastaer med mye slipemiddel. Bruker du slike over lang tid, kan du risikere å slippe bort så mye av emaljen at du får fram det gulaktige tannbenet (dentin) under emaljen. Over tid kan du altså ende opp med å få gulere tenner, ikke hvitere.

Professor Anne Skaare forstår godt at mange forbrukere synes det er vanskelig å velge tannpasta. Hun tror de aller fleste velger ut fra smak og behag.

For noen av oss kan det ha noe for seg å lete etter spesielle tannpastaer.